Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy LAUSUNTO

13.10.2026

Pasi Lappalainen
Nosto Consulting Oy

PARKANO, ASEMAKAAVAN MUUTOS, 2. KAUPUNGINOSA (HAAPANEN), KORTTELI 2044 (KAIRONIEMI): LAUSUNTO ALUEEN LUONNOSTA

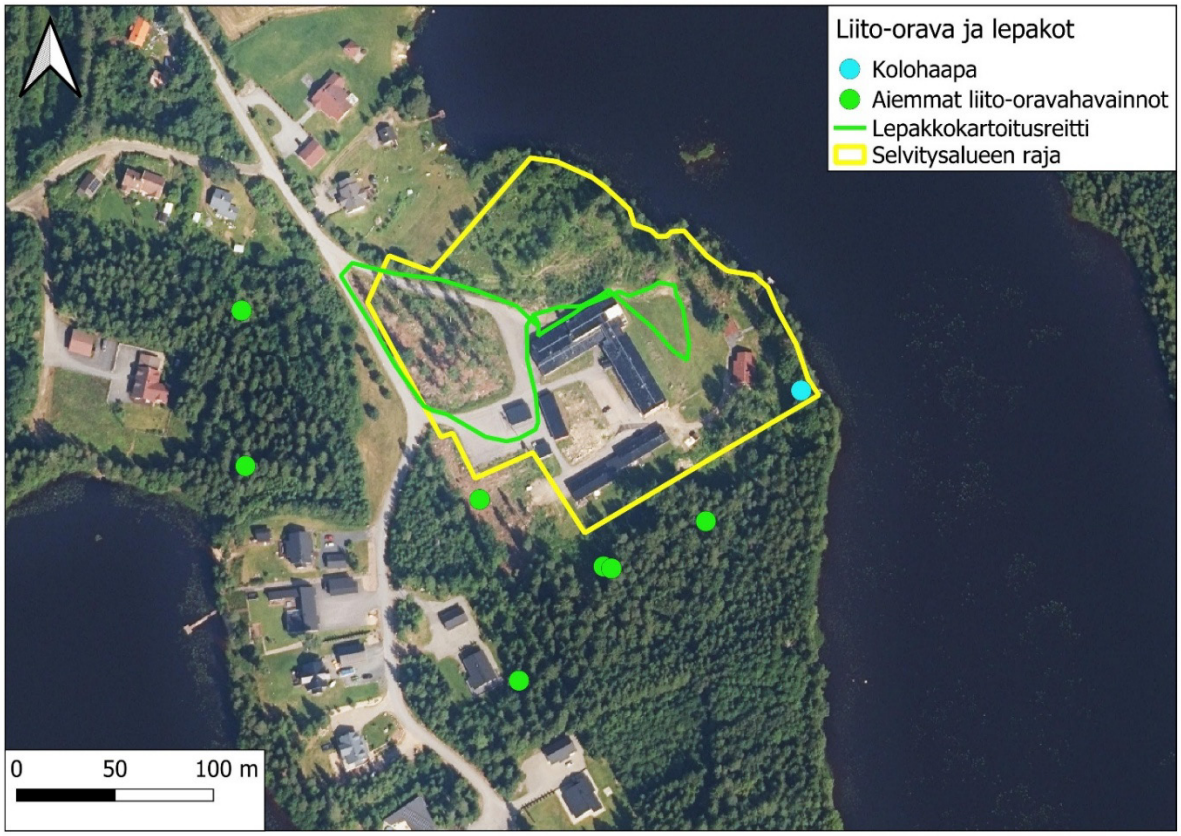
Nosto Consulting Oy laatii asemakaavan muutosta kortteliin 2044 (Kaironiemi) Parkanon Haapasen kaupunginosassa. Kaavan laatija tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä lausunnon kaavamuutosalueen luonnosta.

Tein alueelle maastokäynnit 30.5.2026, 26.8.2026 ja 27.8.2026. Lisäksi tein Suomen Lajitietokeskukselle aineistopyynnön alueelta ja sen lähiympäristöstä ennestään tunnetuista lajiesiintymistä.

Ensimmäisellä maastokäynnillä 30.5.2026 pääpaino oli liito-oravakartoituksen tekemisessä. Etsin lajin papanoita haapojen sekä suurimpien kuusten ja koivujen tyviltä ja tein havaintoja puuston laadusta liito-oravan kannalta arvioituna. Samalla havainnoin linnustoa, kasvillisuutta ja luontotyyppejä.

Alueelta ei löytynyt liito-oravan papanoita tai muita merkkejä lajin esiintymisestä. Kaironiemen puusto on voimakkaasti hakattua, eikä liito-oravalle sopivaa edes hieman tiheämpää puustoa ole (puustoa ja kasvillisuutta kuvataan tarkemmin jäljempänä tässä lausunnossa). Aivan alueen itäisimmässä kärjessä järvenrannan lähellä on kuitenkin järeä kolohaapa (kartta 1), joka tulee säästää. Haapaa ympäröivä suojaava puusto on kaadettu, ja puu on tällä hetkellä liito-oravan kannalta varsin suojattomassa ympäristössä, mutta lähistöllä elävät liito-oravat voivat silti käyttää sitä ajoittain. Lisäksi on huomattava, että liito-oravat eivät aina papanoi käyttämiensäkään kolopuiden alle. Aivan Kaironiemen vierestä on aiempia liito-oravahavaintoja, ja kyseisillä alueilla kasvaa edelleen sille sopivaa puustoa. Tuoreimmat tiedossa olevat havainnot kyseiseltä elinpiiriltä on tehty vuonna 2019, ja elinpiirin kerrotaan rajoittuvan Kaironiemen pihapiiriin. Nykyisen lain tulkinnan mukaan aiemmin liito-oravan asuttamiksi todetut lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat lain suojaamia silloinkin, kun ne ovat tyhjillään, jos puusto on edelleen liito-oravalle sopivaa ja alue liito-oravan saavutettavissa, ja lisääntymis- ja levähdyspaikka voi siten tulla uudelleen asutetuksi. Kaironiemen korttelin viereisellä alueella tilanne on tällainen. Kaironiemen pesimälinnustossa ei havaittu huomionarvoisia lajeja, vaan linnusto koostuu yleisistä lajeista.

Kaironiemellä tehtiin lepakoiden aktiivikartoitus lepakkodetektorilla (Anabat Walkabout) 26.8.2026 klo 22.01-22.10 (lämpötila +14 ºC, tuuli 1 m/s, pilvisyys 0/8) kiertäen karttaan 1 merkitty reitti. Sääolot olivat tarkoitukseen hyvin sopivat, mutta yhtään lepakkoa ei havaittu. Tämä ei ollut kovin yllättävää, sillä alue on yleisilmeeltään varsin avoin ja puusto voimakkaasti hakattua, ja siten lepakoiden kannalta heikkolaatuista ympäristöä. Kaironiemen alueen rakennukset ovat siinä määrin uusia, että lepakoilla ei todennäköisesti ole niihin pääsyä.



Kartta 1. Aiemmat liito-oravahavainnot, kolohaapa ja lepakkokartoitusreitti.

Viimeisellä maastokäynnillä 27.8.2026 keskityttiin luontotyyppien ja kasvillisuuden inventointiin. Selvitysalue jaettiin viiteen luontotyyppikuvioon ilmakuvia ja GPS-laitetta apuna käyttäen. Seuraavassa esitellään kukin kuvio. Kuviot on merkitty karttoihin 2-3.

Kuvio 1: Hylätty pelto (kuva 1), joka on merkitty pelloksi vielä vuoden 2007 kartalla (www.vanhatkartat.fi). Nyt kuviolla kasvaa pajukkoa sekä hieman nuoria lehtipuita (raitaa, harmaaleppää ja koivua). Järven rannalla on kapealti nuorehkoa puustoa (koivua, raitaa, yksi kuusi ja yksi nuori haapa). Lahopuuta ei ole. Kenttäkerroksessa tavataan mm. leskenlehteä, huopaohdaketta, metsäkurjenpolvea, särmäkuismaa, nurmirölliä, pelto-ohdaketta ja koiranputkea.

Kuvio 2: Avohakattu metsikkö (kuva 2). Kuviolla on vähän kiiltopajua. Kenttäkerroksessa kasvaa esim. kieloa, huopaohdaketta ja leskenlehteä. Kuviolla on ajoura.



Kuva 1. Entiselle pellolle kasvanutta pajukkoa luontotyyppikuviolla 1.



Kuva 2. Avohakkuuta luontotyyppikuviolla 2.

Kuvio 3: Voimakkaasti harvennushakattu rantametsikkö (kuvat 3-4), jossa kasvaa melko vanhoja koivuja ja muutama iso kuusi sekä selvitysalueen eteläosassa kaksi vanhaa haapaa. Toisessa haavoista on kolo (tämä puu on merkitty karttaan 1). Pääosa kuviosta on lehtomaista kangasta, jonka kenttäkerroksessa tavataan mm. lillukkaa, mustikkaa, kieloa ja sormisaraa. Hakkuiden mukana paikalle ovat levinneet mm. leskenlehti ja voikukka, ja kasvillisuudessa esiintyy nyt paikoitellen sekaisin joutomaiden ja metsien lajeja. Kuvion pohjoisosa on kosteampaa, ja siellä on korkeaa ruohostoa, pajuja ja vesovia koivuja.



Kuva 3. Luontotyyppikuvio 3 on voimakkaasti harvennettua rantametsikköä.

Kuvio 4: Pihapiiri ja rakennuksia. Entisten Metsäntutkimuslaitoksen rakennusten länsipuolinen piha on pääosin asvaltoitua ja itäpuolinen, järven puoleinen piha nurmikkoa. Kuviolla ei kasva mainittavasti puita.

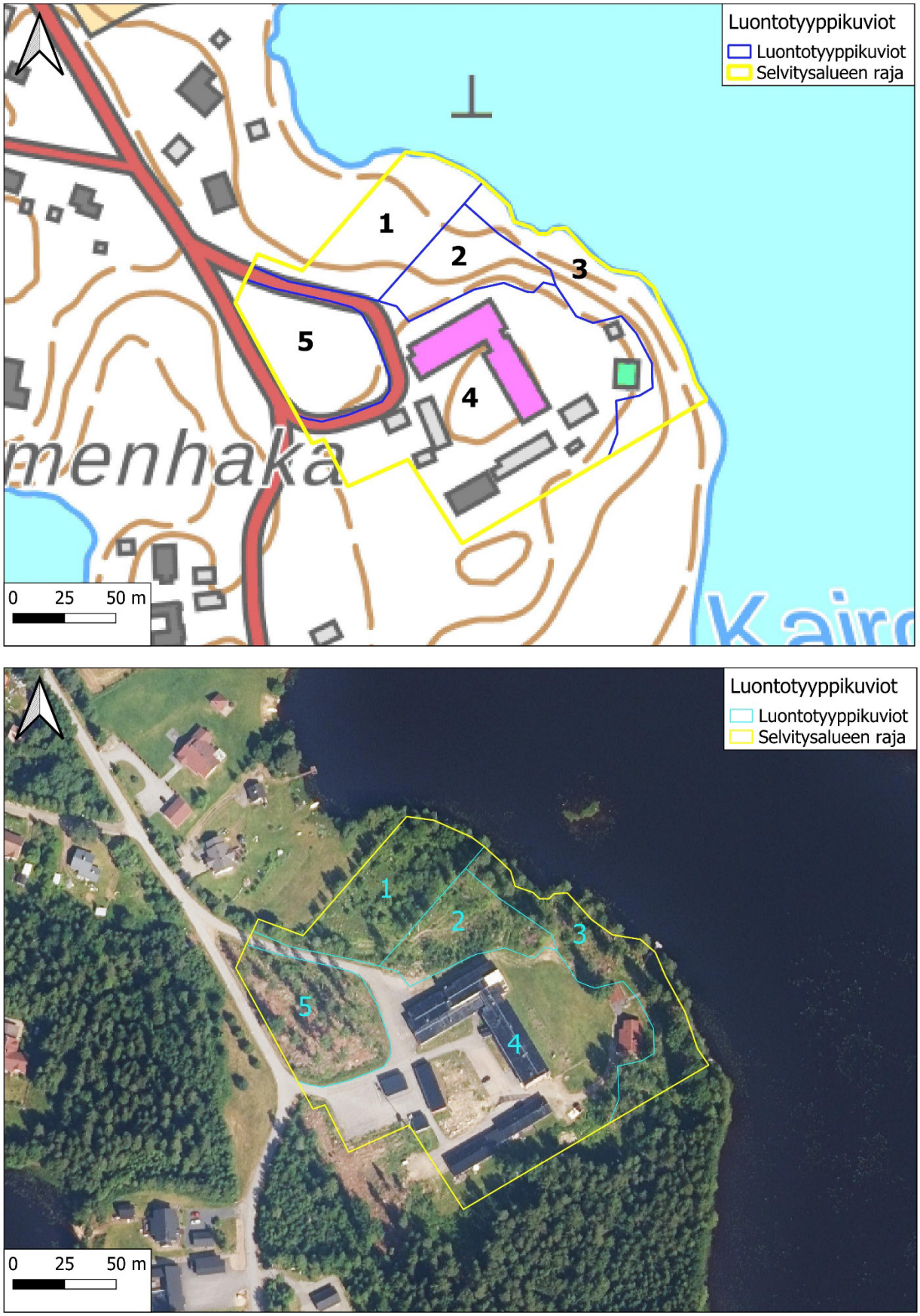
Kuvio 5: Voimakkaasti harvennettu nuori koivikko (kuva 5), jota ympäröi tien muodostama lenkki. Kuviolla kasvaa esim. metsäkortetta, leskenlehteä, rönsyleinikkiä ja kieloa. Alkuperäinen metsäkasvillisuus on voimakkaasti muuttunutta.



Kuva 4. Luontotyyppikuvion 3 eteläosassa on kaksi järeää haapaa.



Kuva 5. Luontotyyppikuvio 5 on voimakkaasti harvennettua koivikkoa.



Kartat 2-3. Luontotyyppikuviot maastokartalla ja ortoilmakuvalla (© Maanmittauslaitos 10/2026)

Selvitysalueen kohdalla Kairojärven rannoilla on vain niukasti ilmaversoiskasvillisuutta ja kelluslehtisiä (kuva 6). Kasvillisuus on aivan liian niukkaa ja ranta liian suojaton, jotta viitasammakot voisivat käyttää sitä lisääntymispaikkanaan. Kelluslehtisiä on niin niukasti ja vesikasvillisuus muutenkin sen verran niukkaa, ettei alue sovellu EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen sisältyvien lummelampikorennon, täplälampikorennon tai idänkirsikorennon elinympäristöksi. Suomen Lajitietokeskuksen aineistoissa (aineistopyyntö 26.8.2026) ei ollut liito-oravan lisäksi havaintoja muista uhanalaisista, silmälläpidettävistä, luontodirektiiviin sisältyvistä tai muista huomionarvoisista lajeista.

Alueen eteläosassa järven rannan lähellä sijaitseva kolohaapa tulee säilyttää, mutta muita maankäyttösuosituksia ei esitetä.



Kuva 6. Kairojärven rantaa Kaironiemen kohdalla.

FM (biologi) Turkka Korvenpää
Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy